

Література.

1. Костецький В. Вплив інноваційної діяльності суб'єктів господарювання на інноваційний розвиток економіки держави. *Світ фінансів*. 2019. 1 (58). С. 132-144.
2. Гуща А.В. В.Г. Боронос, Ю.Ю. Романова Фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємств. *Ефективна економіка: електронне фахове видання* – 2019. №11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7445>.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Стренадко В. Р., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Будь-які зміни у банківській системі мають вплив на економічні процеси, що відбуваються в країні. Це спричинено тим, що всі процеси, які відбуваються впродовж економічного циклу, нерозривно пов'язані з діяльністю банківських установ.

Банківська система справляє значний, різнобічний вплив на життєдіяльність суспільства. Вона не тільки забезпечує акумуляцію вільних коштів та їх залучення в обіг, але є і механізмом перерозподілу грошового капіталу, важливим елементом розрахунково-платіжного механізму господарської системи України [4].

Розглянемо офіційні показники банківської статистики.

Станом на 01 вересня 2020 року ліцензію Національного банку України мали 74 банківські установи (з них 34 банка з іноземним капіталом). З початку 2020 року кількість функціонуючих банківських установ скоротилася на 3, а з 2017 року – на 14 установ [7].

Банківські активи станом на 01.09.2020 року становили 1651,6 млрд. грн. (на 01.09.2017 року вони склали 1251,0 млрд. грн.). Розмір кредитного портфеля на 01.09.2020 року становив 1062,7 млрд. грн. (на 01.09.2017 року він склав 974,2 млрд. грн.) [6].

* Науковий керівник – Малій О. Г., к.е.н., доцент

Серед найбільш прибуткових, за підсумками 6 місяців 2020 року були банки ПриватБанк (14,04 млрд. грн.), Ощадбанк (3,59 млрд. грн.), Райффайзен Банк Аваль (2,06 млрд. грн.), ПУМБ (1,25 млрд. грн.), УкрСиббанк (0,66 млрд. грн.), Альфа-Банк (0,58 млрд. грн.), ОТП Банк (0,58 млрд. грн.), Укргазбанк (0,43 млрд. грн.), Креді Агріколь Банк (0,39 млрд. грн.). Прибуток за період січень-червень 2020 року цих банків склав 26,26 млрд. грн. Банками-лідерами за обсягами прибутку за півріччя стали державні банки (68,8% всього банківського прибутку). Тоді як частка «дочок» іноземних банків в загальних прибутках системи складає лише 21,97% [3].

Збитковими, за результатами півріччя виявилися 16 банків, в основному, за рахунок формування резервів. Серед них – Укрексімбанк (-1,91 млрд. грн.), Банк Кредит Дніпро (-0,15 млрд. грн.), Промівестбанк (-0,219 млрд. грн.), Правекс Банк (-0,078 млрд. грн.), БТА Банк (-0,043 млрд. грн.) [3].

За прогнозами аналітиків [3] фінансові результати прибуткових банків за підсумками 2020 року очікуються вдвічі нижчі ніж у попередньому році.

Зниження ділової активності та згортання інвестиційних проектів багатьма підприємствами через коронакризис призупинили кредитування, і незважаючи на зниження відсоткових ставок за користування кредитами до 12-19% річних, надання кредитів відбувалося більш повільно.

За підсумками січня-червня 2020 року наростили кредитний портфель лише Ощадбанк (+3,1 млрд. грн.), Універсал Банк (+2,93 млрд. грн.), банк «Південний» (+2,74 млрд. грн.), ПроКредит Банк (+1,69 млрд. грн.), Таскомбанк (+0,89 млрд. грн.), А-Банк (+0,85 млрд. грн.) [3]. При цьому понад 80 % усіх кредитів банки надавали в поточну діяльність позичальників, а інвестиційна діяльність залишається поза увагою банків, про що свідчить мала частка довгострокових кредитів, спрямована в інвестиційну діяльність та у пріоритетні галузі економіки [5].

Основним джерелом формування банківських ресурсів є депозити фізичних та юридичних осіб.

За перше півріччя 2020 року більшість великих і середніх банків продемонстрували приріст обсягу депозитів. Лідерами виявилися – ПриватБанк (+21,57 млрд. грн.), Ощадбанк (+17,86

млрд. грн.), Універсал Банк (+5,29 млрд. грн.), Райффайзен Банк Аваль (+4,64 млрд. грн.), УкрСиббанк (+4,33 млрд. грн.), ПУМБ (+3,58 млрд. грн.), Альфа-Банк (+3,5 млрд. грн.), ОТП Банк (+1,9 млрд. грн.). [3]. Усього за шість місяців банки залучили 73,86 млрд. грн. на рахунки фізичних осіб [6].

Таким чином із залученням коштів у банків ситуація була значно краща, чим із наданням кредитів.

За даними Національного банку України на початку пандемії у березні-квітні 2020 року вкладники забирали свої кошти, однак в травні-червні спостерігалась інша тенденція – гроші поверталися до банків. В цілому, за підсумками півріччя обсяги депозитів фізичних осіб зросли на 13,38% [7].

Таким чином, банківська система України, в сучасних умовах макроекономічної нестабільності функціонує досить динамічно та має перспективний вектор свого розвитку, незважаючи на значну кількість чинників які цьому перешкоджають.

Література.

1. Банківське кредитування в Україні: посткризове перезавантаження: монографія / [С. М. Аржевітін, Т. С. Шемет, Н. В. Циганова та ін.]; за ред. С.М. Аржевітіна. Київ : КНЕУ, 2017. 407 с.

2. Банківська справа: Центральний банк і грошово-кредитна політика. Банківські операції : у 5 т. / [В. О. Сичов, В. Т. Александров, В. В. Астапенко та ін.]; за ред. В. О. Сичова. Київ: НВП «АВТ лтд.», 2004. 628 с.

3. Деньги ua. Веб-сайт. URL: <https://www.dengi.ua>.

4. Малій О. Г. Методичний підхід щодо визначення ефективності банківського кредитування. *Економіка і управління. Науково-практичний журнал*. 2006. №5. С.102-106.

5. Малій О. Г. Фінанси підприємств. Навчальний посібник. Харків: Вид-во «Міськдрук», 2012. 354 с.

6. Міністерство фінансів України. Веб-сайт. URL: <https://minfin.com.ua>.

7. Національний банк України. Веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua>.